

Odnawiamy
naszą wizję

Obejmujemy
naszą przyszłość

**List Ministra Generalnego i Definitorium
na uroczystość Św. Franciszka**

Drodzy Bracia i Siostry

Niech Pan obdarzy was pokojem!

W ostatnim czasie Zakon przeżywał kapitułę generalną i po raz pierwszy zwracamy się do was jako bracia definitorium generalnego. Rozpoczęliśmy pracę jako wspólnota definitorów i dogłębnie analizujemy uchwały i zalecenia, które kapituła generalna powierzyła nam, abyśmy opracowali wytyczne do animacji Zakonu na najbliższe sześćoście. Mamy nadzieję, że wkrótce będziemy mogli przedstawić wam te propozycje.

Wśród kruchości i zmian

W tym czasie pomaga nam franciszkańska ikona powrotu św. Franciszka z Ziemi Świętej. Według niektórych tradycji spędził on kwartanę na wysepce w Lagunie Weneckiej, gdzie doświadczył kruchości świata, kryzysu wspólnoty, wewnętrznych walk, zmagając się z ciemnością i spustoszeniem. A pomimo tego Franciszek odpowiedział wdzięcznością połączoną z wizją opartą na nadziei (por. 1 R 23).

Również dzisiaj Zakon jest pełen obaw, między nadzieją a niepokojem, między wzrostem w niektórych regionach i schyłkiem w innych. Poruszamy się drogą pomiędzy odnową naszej tożsamości braci mniejszych a klerykalizmem, który daje władzę i pewność oraz powoduje, że nie potrzebujemy nikogo, oddalając nas od naszego powołania i misji braci mniejszych. Dlatego jeszcze raz pozwólm, aby poruszyło nas hasło kapituły generalnej: "Powstań... a zajaśnieje ci Chrystus" (Ef 5, 14).

Znajdujemy się w chwili przemian, które dotyczą wszystkich i wierzymy, że my również musimy znaleźć się w tym klimacie głębokiej transformacji, odnajdując nowe optymistyczne kierunki. Nie jest to tylko wyzwanie, ale również dar czasu, w którym żyjemy. Terażniejszość jest wyzwaniem, stawia nas w sytuacjach przetrwania i bezbronności. Jest to głębokie przeświadczenie naszej egzystencji, które wzywa nas do doskonalszego kroczenia i do pogłębienia stylu życia, który ślubowa-

liśmy, ponieważ uznajemy, że czasem zapominamy się i nie żyjemy według charyzmatycznej inspiracji, która wzywa nas do bycia braćmi i mniejszymi. Doświadczenie bezradności pozwala nam uznać nasze osobiste i braterskie słabości oraz pójść do ludzi z pokorą, prostotą i radością.

Aby dodać nam odwagi i podtrzymać w nadziei, w tym trudnym czasie przemian, kruchości i bezbronności, pomocne mogą być dla nas pewne postawy:

a. Uznać i zaakceptować w naszej wspólnocie i w otaczającym nas świecie naszą ludzką słabość.

b. Odkryć dobro, piękno, sprawiedliwość, wartości wyryte w sercu mężczyzn i kobiet obecnego czasu, aby wzrastać i cieszyć się towarzysząc innym w radowaniu się tym, co Najwyższy czyni w ich życiu, rodzinie i wspólnocie, gdzie żyją i pracują.

c. Słuchać zachęty do przemiany, aby móc kochać bez lęku, podjąć drogę wyzwolenia i pójść do miejsc złamań, gdzie życie cierpi i krzyczy z całych swoich sił. Te krzyki wznoszą się do nieba i Bóg je słyszy.

Pewne zaproszenia

Dokument końcowy Kapituły Generalnej proponuje nam pięć zaproszeń, które tworzą

dla nas wszystkich itinerarium: zaproszenie do wdzięczności, zaproszenie do odnowy naszej wizji, zaproszenie do nawrócenia i pokuty, zaproszenie do misji i ewangelizacji oraz zaproszenie do objęcia naszej przyszłości. Dla nas braci mniejszych takie zaproszenia nie są dowolne, lecz stają się niezbędnymi kryteriami, aby wytrwać razem w drodze wierności w znanych nam wszystkim pięciu priorytetach Zakonu.

Odczytując te pięć zaproszeń jako drogę, zdajemy sobie sprawę, że zostaliśmy powołani do dzielenia się radością z otrzymanych darów, która rodzi nieustanny akt wdzięczności i stałego oddania wszelkiego dobra Bogu. Wśród tych darów widzimy rozwój Zakonu na niektórych kontynentach, jak choćby Afryka i Azja, a wszędzie szczere świadectwo wielu braci będących z ubogimi. Ta wdzięczność pochodzi od daru Ducha Świętego, który odnawia nasze spojrzenie na świat i historię, rozpoznając znaki czasów i Bożą obecność.

Jednakże, aby wizja ta była prawdziwą, musi otworzyć nasze oczy na konieczność nawrócenia i pokuty, w taki sposób, abyśmy mogli naprawdę odnowić wiele naszych postaw wymagających oczyszczenia. Środowiska, które potrzebują odnowy i nawrócenia to nasze życie braterskie i nasze umniejszenie, ponieważ, jak mówi nam Dokument końcowy kapituły, *fraternitas* i *minoritas* są dwoma płucami naszej tożsamości. Na pewno braterstwo i *minoritas* muszą być obecne wśród nas, w naszych wspólnotach, ale muszą również być charakterystyczną cechą naszego podejścia do spotykanych ludzi, aby dla wszystkich być braćmi i mniejszymi. Ubodzy i naznacze-

ni cierpieniem oraz potrzebujący są uprzywielejonymi odbiorcami naszego pragnienia bycia braćmi i mniejszymi, bo uznajemy ich naszymi nauczycielami (por. KG 93 §1). Jak powiedział do nas Ojciec Święty w Przesłaniu do uczestników Kapituły: “Odnowione spojrzenie, zdolne otwierać nas na Bożą przyszłość, otrzymujemy dzięki byciu blisko ubogich, ofiar współczesnych form niewolnictwa, uchodźców i wykluczonych tego świata. Oni są waszymi nauczycielami. Obejmijcie ich, tak jak zrobił to św. Franciszek!”

Od spojrzenia na ubogich i pokonanych

W kontekście pandemii, którą po ludzku przeżywamy, jesteśmy zaproszeni przez braci kapitulnych, aby czynić starania, by odczytywać rzeczywistość, historię, kulturę, ekonomię i Kościół z tego miejsca, gdzie żyją ubodzy, przegrani, zepchnięci na margines. W ten sposób, dzięki nowemu głębokiemu, wypełnionemu wiarą, teologicznemu spojrzeniu, poprzez pryzmat Wcielenia, możemy objąć i pozwolić się objąć ubogim i przegrany. Dlatego potrzebujemy oczyszczenia i przemiany naszej wizji, na wzór Jezusa, Biedaczyny z Asyżu oraz tysięcy braci i siostr, którzy w przeciągu tych 800 lat, podczas historycznych przewrotów, potrafili odnaleźć się w stosownej franciszkańskiej postawie.

Jak dla św. Franciszka, to właśnie oznacza początek drogi wędrowki: żyć jako “pielgrzymi i obcy na tym świecie” (1 R 6, 2), wolni na rzecz misji i ewangelizacji, jako kontemplacyjne wspólnoty w misji, z oczami zwróconymi ku przyszłości, kierując nasze kroki na drugi brzeg, stosownie do zaproszenia, z którym Jezus zwraca się do swoich uczniów. Nie możemy bać się podjąć nowych dróg, odpowiadając na wymagania szybko zmieniającego się świata. Nie możemy zadowolić się powtarzaniem tego, co robiło się zawsze, z całym szacunkiem do historii, która była wielką właśnie dlatego, że przez osiem wieków potrafiła wciąż się odnawiać.

Nasze czasy wymagają od nas zwrócenia szczególnej uwagi na nasz wspólny dom w perspektywie ekologii integralnej, stosownie do nauczania papieża Franciszka. Nowość tej

perspektywy tkwi w tym, że odczytuje ona całą rzeczywistość dostrzegając wzajemne jej powiązania, od relacji z Bogiem do zwrócenia uwagi na środowisko, do działania na rzecz sprawiedliwości i pokoju. Wierzymy, że jest to dla nas wszystkich niezmiernie naglące wyzwanie. Jeśli nasz styl życia, w którym znajduje się również przestrzeń na poszukiwanie pewnych wygód, nie zawsze jest zgodny z tą perspektywą, musimy uznać, że również w tym wymiarze potrzebujemy pokuty i nawrócenia. Ważnym jest wziąć pod uwagę papieskie encykliki *Fratelli Tutti* i *Laudato Si'*, aby wzbudziły w nas gotowość podjęcia drogi, studium i zaangażowania na rzecz życia. Ponadto są one profetycznym znakiem ukazującym, w jaki sposób możliwe jest życie i wzajemne relacje w świetle Ewangelii i nauczania św. Franciszka i św. Klary, w duchu bycia dobrymi zarządcami, a nie właścicielami, aby dzielić się dobrami, a nie gromadzić.

Nadzieja rodzi się na nowo, kiedy uczymy się, by nie bać się rozpoczynać, ilekroć jest to możliwe.

Idźmy naprzód wszyscy razem: za nami bogata historia, którą w najbliższych latach będziemy świętować poprzez franciszkańskie jubileusze, a przed nami jest przyszłość, którą pragniemy objąć z nadzieją. Chcemy naszemu światu ofiarować słowa zachęty i nadziei, gdyż bardzo ich potrzebuje.

Zachęcamy wszystkich, których inspiruje św. Franciszek do dokonania wyboru, aby zawsze być wdzięcznymi Temu, który kształtuje życie każdego z nas i wszystkich ludzi, których spotykamy w świecie lub na drodze życia i historii. Jesteśmy zaproszeni, aby w odpowiedzialny sposób uczestniczyć w kulturze troszczenia się, zapewniając, że nasze wspólnoty i wszystkie środowiska duszpasterskie będą zdrowe i istotne, gdzie nikt nie będzie miał poczucia zagrożenia swojego życia, nienaruszalności i godności.

Jesteśmy zaproszeni, aby być budowniczymi mostów, porozumienia i dialogu. Chcemy stać po stronie tych, którzy społecznie, kulturowo i ze strony kościelnej są pozostawieni samym sobie, jak i z tymi, którzy z przyczyn ekonomicznych i politycznych zmuszeni są stać się migrantami, pracując wraz z licznymi mężczyznami i kobietami dobrej woli, jak i z mocno zaangażowanymi na tym polu organizacjami świeckimi. W ten sposób nasze franciszkańskie życie będzie zawsze życiem wcielenia oraz braterskiego i politycznego wysiłku wspólnie z błogosławionymi królestwa Bożego (Mt 5, 1-12: 25, 31-46).

Zakończenie

Drodzy bracia i siostry, nie patrzcie na dom generalny jako na miejsce odległe: jesteśmy tu dla was i chcemy być blisko was. Zrobimy, co do nas należy, szukając kontaktu z wami i z jednostkami Franciszkańskiej Rodziny oraz ufamy w waszą chęć nawiązania relacji z nami.

Za przykładem papieża Franciszka, który kończy swoje wystąpienia prosząc nas zawsze, abyśmy modlili się w jego intencji, również i my zwracamy się do was z prośbą, abyście modlili się za nas.

Radosnego święta św. Franciszka wraz z naszym braterskim pozdrowieniem.

Minister Generalny i Definitorium

Roma 2021